

Nr B 2

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående utgifter å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58; given Stockholms slott den 6 juni 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 juni 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag, som efter riksstatens fastställande ytterligare äskats för budgetåret 1957/58, har uppförts dels å tilläggsstat I, som fastställts av 1957 års riksdag vid dess höstsession (rskr 1957: 401), och dels å tilläggsstat II, som fastställts av årets förra riksdag (rskr 1958: 282).

Vissa ytterligare anslagsäskanden avseende tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår har ansetts erforderliga och bör föreläggas den nu sammanträdande riksdagen i en sammanfattande proposition avseende utgifter å tilläggsstat III.

De anslagsäskanden å tilläggsstat, som nu förelägges riksdagen, har tidigare denna dag anmälts. En sammanställning av de beslut om förslag till riksdagen, som Kungl. Maj:t därvid på hemställan av vederbörande föredragande enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet (*bil. 1—6*) fattat, torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende (*bihang*).

Av sammanställningen framgår, att å tilläggsstat III äskas anslag om sammanlagt 45 540 000 kronor å driftbudgeten och 4 000 000 kronor å kapitalbudgeten. Samtliga anslag erfordras för täckande av kostnaderna för de åtgärder i arbetslöshetsbekämpande syfte, som Kungl. Maj:t vidtagit i enlighet med av riksdagen lämnad finansfullmakt.

Å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1957/58 har tidigare av riksdagen anvisats anslag om 7,6 miljoner kronor å driftbudgeten och 20,0 miljoner kronor å kapitalbudgeten, medan å tilläggsstat II anvisats 458,9 miljoner kronor å driftbudgeten och 273,2 miljoner kronor å kapitalbudgeten. Vid bifall till denna dag gjorda anslagsäskanden å tilläggsstat III skulle anslagen å tilläggsstater till riksstaten för budgetåret 1957/58 uppgå till sammanlagt för driftbudgeten 512,0 miljoner kronor och för kapitalbudgeten 297,2 miljoner kronor.

Chefen för finansdepartementet hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna de förslag, om vilka Kungl. Maj:t enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1—6*) fattat beslut.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Göran Waldau

Egentliga statsutgifter

Femte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 juni 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler under socialdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 samt anför därvid följande.

E. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet

[1] 8 a. Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. Under rubrikerna Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. och Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. har för innevarande budgetår anvisats reservationsanslag av sammanlagt 42 000 000 kronor, varav 22 000 000 kronor å tilläggsstat II. Därjämte har under sjätte huvudtitelns reservationsanslag till Vissa vägbyggnadsarbeten samt Ytterligare medel till vissa vägbyggnadsarbeten för innevarande budgetår anvisats 73 000 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen, varav 38 000 000 kronor å tilläggsstat II. Av anslagen under sjätte huvudtiteln äger arbetsmarknadsstyrelsen disponera högst 66 000 000 kronor i arbetslöshetsbekämpande syfte.

Departementschefen

Arbetslösheten har under våren 1958 legat på en högre nivå än de närmast föregående åren. I mitten av maj månad var sålunda ca 13 000 fler arbetslösa anmälda än vid samma tidpunkt föregående år. Delvis kan detta förklaras av den sena våren, men den ökade arbetslösheten får också ses mot bakgrund av avmattningen i konjunkturläget.

Läget på arbetsmarknaden har föranlett särskilda åtgärder för att förbättra sysselsättningen. Då tillräckliga medel härför icke stått till förfogande inom ramen för de å riksstat och tilläggsstat för innevarande budgetår anvisade anslagen, har Kungl. Maj:t, efter framställningar av arbetsmarknadsstyrelsen, för ändamålet delvis begagnat sig av den av riksdagen (rskr 1957: 133) lämnade fullmakten att under budgetåret 1957/58, därest arbetsmarknadsrådet så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 300 000 000 kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag är uppförda å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57.

Under den gångna våren har det sålunda ansetts erforderligt att vidtaga särskilda åtgärder för att förhindra eljest nödvändiga permitteringar av arbetskraft vid Karlskrona örlogsvarv. Genom beslut den 28 mars 1958 har Kungl. Maj:t bemyndigat marinförvaltningen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och sjöfartsstyrelsen att i den takt och omfattning, som arbetsmarknadsstyrelsen finner erforderlig ur sysselsättningssynpunkt, hos örlogsvarvet utlägga beställningar på vissa arbeten. Med stöd av detta bemyndigande har arbetsmarknadsstyrelsen hittills anmodat vederbörande myndigheter att hos varvet utlägga beställningar för en beräknad kostnad av 13 075 000 kronor. Sålunda har marinförvaltningen beställt översyn av vissa fartyg till ett sammanlagt belopp av 3 000 000 kronor. Dessa fartyg skulle såvitt nu kan bedömas ha blivit föremål för översyn under budgetåret 1960/61, varför detta belopp framdeles skall avräknas på de marinens anslag till underhåll av fartyg för nämnda budgetår som faller inom ramen för vårens försvarsuppgörelse. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beställningar omfattar färjor, pontoner och sorteringsverk till ett sammanlagt belopp av 2 720 000 kronor. Slutligen har sjöfartsstyrelsen beställt om- och nybyggnader av fartyg till ett sammanlagt belopp av 7 355 000 kronor. Ytterligare beställningar planeras, varför kostnaderna sammanlagt för de olika myndigheterna torde komma att uppgå till omkring 20 000 000 kronor. Då en del av de i anledning av bemyndigandena beställda arbetena kan bekostas från anslag på riksstaten, beräknas emellertid de kostnader, för vilkas täckande nya anslagsmedel erfordras, uppgå till 17 740 000 kronor. Härav bör 9 925 000 kronor anvisas under arbetslöshetsanslaget, 6 815 000 kronor under tionde huvudtitelns anslag till Säkerhetsanstalter för sjöfarten och 1 000 000 kronor å kapitalbudgeten under väg- och vattenbyggnadsverkets förrädsfond.

Med hänsyn till arbetsmarknadsrådet har en förlängning av beredskapsarbetenas varaktighet ansetts nödvändig. För att möjliggöra detta har Kungl. Maj:t den 16 maj 1958 bemyndigat arbetsmarknadsstyrelsen att under budgetåret 1957/58 utöver förut anvisade medel disponera högst 20 000 000 kronor för fortsatta beredskapsarbeten. Av detta belopp har 8 000 000 kronor beräknats för sådana arbeten som bekostas från arbetslöshetsanslaget och 12 000 000 kronor för arbeten som bekostas från anslaget till Vissa vägbyggnadsarbeten.

Det har vidare befunnits erforderligt att öppna möjlighet att vid behov utlägga beställningar även vid andra företag än örlogsvarvet i Karlskrona.

Kungl. Maj:t har med anledning härav genom förenämnda beslut den 16 maj 1958 bemyndigat arbetsmarknadsstyrelsen att, för den händelse avskedanden i större omfattning skulle förutskickas vid industriföretag, bereda arbetsmarknadsorganen behövtligt rådrum för omplacering av arbetskraft genom att utlägga beställningar hos dylika företag inom ramen för ett belopp av 5 000 000 kronor. Även detta belopp torde böra täckas av arbetslöshetsmedel.

För att beredskapen mot arbetslöshet skall kunna upprätthållas kräves att hos statliga och kommunala organ finnes en reserv av färdigplanerade arbeten. I syfte att möjliggöra en ökad sådan planering hos såväl stat som kommun har Kungl. Maj:t genom nyssnämnda beslut *dels* bemyndigat arbetsmarknadsstyrelsen att utöver tillgängliga medel under arbetslöshetsanslaget disponera högst 1 000 000 kronor för bidrag till kommuner för detaljplanering av anläggningsarbeten *dels ock* uppdragit åt styrelsen att inkomma med förslag rörande anläggningsarbeten, som kan utföras för att motverka arbetslöshet och som skall detaljplaneras av statliga myndigheter, med utgångspunkt i att ett belopp av högst 1 000 000 kronor disponeras för detaljplaneringen. Det på grund härav erforderliga beloppet, sammanlagt 2 000 000 kronor, bör anvisas under arbetslöshetsanslaget.

Läget på byggnadsarbetsmarknaden kan under den kommande vintern bli sådant att en ökad offentlig husbyggnadsverksamhet blir önskvärd. För att byggnadsarbeten skall kunna sättas igång till hösten måste förberedelser vidtagas i god tid. Det är betydelsefullt att denna planerade byggnadsverksamhet har sådan spridning över landet att den kan sättas igång på orter där tillskott till byggnadsverksamheten är särskilt angelägen ur samsättningssynpunkt. Med anledning härav har olika åtgärder vidtagits. Såsom närmare framgår av vad jag förut denna dag anfört vid anmälan av den förnyade statsverkspropositionen, femte huvudtiteln, har jag föreslagit, att bidragsramen för pensionärshem ökas till 15 000 000 kronor mot förut föreslagna 5 000 000 kronor. Vidare planeras åtgärder för att öka utrymmet för byggande av yrkesskolor. Sistnämnda åtgärder medför inte nu behov av någon ny medelsanvisning. Emellertid pågår också förberedelser för en utvidgning av byggandet av allmänna samlingslokaler. Härigenom beräknas uppkomma ett medelsbehov, som med ca 3 000 000 kronor överstiger under fonden för allmänna samlingslokaler anvisade anslag. Med anledning härav bör medelsanvisningen till fonden ökas med nämnda belopp, varjämte vederbörligt avskrivningsanslag bör anvisas under huvudtiteln Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

Såsom framgår av vad jag nu anfört erfordras för täckande av kostnaderna för de åtgärder, som Kungl. Maj:t vidtagit i enlighet med den av riksdagen lämnade finansfullmakten, *dels* under femte huvudtiteln anslag till Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. med (9 925 000 + 8 000 000 + 5 000 000 + 2 000 000) 24 925 000 kronor, *dels* under sjätte huvudtiteln anslag till Ytterligare medel till vissa vägbyggnadsarbeten med 12 000 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen, *dels* under tion-

de huvudtiteln anslag till Säkerhetsanstalter för sjöfarten med 6 815 000 kronor, *dels ock* å kapitalbudgeten anslag under statens utlåningsfonder till Lånefonden för allmänna samlingslokaler med 3 000 000 kronor samt under väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond till Väg- och vattenbyggnadsverkets dispositionsanslag med 1 000 000 kronor. Anslagen bör anvisas å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Här gör jag hemställan beträffande förstnämnda anslag. Senare torde jag få göra hemställan rörande anslaget å kapitalbudgeten till Lånefonden för allmänna samlingslokaler, varjämte cheferna för kommunikations-, finans- och handelsdepartementen gör hemställan i övriga hänseenden.

Åberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett reservationsanslag av 24 925 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Ulf Betts

Bilaga 2

Egentliga statsutgifter

Sjätte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 juni 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 samt anför därvid följande.

B. Väg- och vattenbyggnadsverket

[1] 12 a. Ytterligare medel till vissa vägbyggnadsarbeten. Det har visat sig erforderligt att under innevarande budgetår öka omfattningen av arbeten i arbetslöshetsbekämpande syfte i förhållande till föregående budgetår. Skälen härför och den närmare innebörden därav har angivits av chefen för socialdepartementet vid anmälan denna dag av fråga om ytterligare tilläggsanslag för budgetåret 1957/58 till kostnaderna för arbetslöshetens bekämpande m. m. under femte huvudtiteln. Under hänvisning till vad därvid anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till Ytterligare medel till vissa vägbyggnadsarbeten å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett reservationsanslag av 12 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Kungl. Maj:ts proposition nr B 2 år 1958

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Nils Engdahl

Egentliga statsutgifter

Tionde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 juni 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler härefter under handelsdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 samt anför därvid följande.

D. Sjöfart och handel

[1] 11. **Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Chefen för socialdepartementet har tidigare denna dag under femte huvudtiteln anmält fråga om anslag å tilläggsstat III för budgetåret 1957/58 till Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. Under hänvisning till vad därvid anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett reservationsanslag av 6 815 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Björn Bergman

Bilaga 4

Utgifter för statens kapitalfonder

Avskrivning av nya kapitalinvesteringar

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 juni
1958.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om anslag till avskrivning av ny kapitalinvestering å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 och anför därvid följande.

Statens utlåningsfonder. Chefen för socialdepartementet kommer senare denna dag att äska ett investeringsanslag å 3 000 000 kronor till Lånefonden för allmänna samlingslokaler. Med hänsyn till de lånevillkor som numera gäller för denna utlåningsfond, bör en grundavskrivning med 60 procent verkställas. Avskrivningsanslaget upptages därför med 1 800 000 kronor.

Det torde få ankomma på riksdagen att vidtaga de kompletteringar och justeringar i fråga om avskrivningsanslag under förevarande huvudtitel, som i anledning av riksdagens beslut rörande investeringsanslag eller eljest kan påkallas.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till avskrivning av ny kapitalinvestering i härefter angiven fond å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa följande *reservationsanslag*, nämligen

Statens utlåningsfonder:

S o c i a l d e p a r t e m e n t e t:

Lånefonden för allmänna samlingslokaler 1 800 000

Kungl. Maj:ts proposition nr B 2 år 1958

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Göran Waldau

Kapitalinvestering

Socialdepartementet

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 juni 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 samt anför därvid följande.

V. Statens utlåningsfonder

[1] 6. **Lånefonden för allmänna samlingslokaler.** Under åberopande av vad jag anfört förut denna dag vid anmälan av fråga om anslag å tilläggsstat till Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lånefonden för allmänna samlingslokaler* å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Ulf Betts

Bilaga 6

Kapitalinvestering

Kommunikationsdepartementet

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 juni 1958.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, anmäler härefter under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 samt anför därvid följande.

IX. Diverse kapitalfonder

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond

[1] 4. **Väg- och vattenbyggnadsverkets dispositionsanslag.** Det har visat sig erforderligt att under innevarande budgetår öka omfattningen av arbeten i arbetslöshetsbekämpande syfte i förhållande till föregående budgetår. Skälen härför och den närmare innebörden därav har angivits av chefen för socialdepartementet vid anmälan denna dag av fråga om ytterligare tilläggsanslag för budgetåret 1957/58 till kostnaderna för arbetslöshetens bekämpande m. m. under femte huvudtiteln. Under hänvisning till vad därvid anförts, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Väg- och vattenbyggnadsverkets dispositionsanslag* å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Kungl. Maj:ts proposition nr B 2 år 1958

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Nils Engdahl

Bihang**Förteckning**

över av Kungl. Maj:t hos riksdagen äskade anslag å tilläggsstat III
till riksstaten för budgetåret 1957/58

Driftbudgeten**A. Egentliga statsutgifter****V. Socialdepartementet**

E: 8 a Ytterligare kostnader för arbetslöshetens bekämpande
m. m., *reservationsanslag* 24 925 000

VI. Kommunikationsdepartementet

Väghållningen på landet samt i städer och stadslänkande
samhällen, där kronan är väghållare:

B: 12 a Ytterligare medel till vissa vägbyggnadsarbeten, *reserva-
tionsanslag*, att avräknas mot automobilskattebidrag .. 12 000 000

X. Handelsdepartementet

D: 11 Säkerhetsanstalter för sjöfarten, *reservationsanslag* 6 815 000
Säger för egentliga statsutgifter 43 740 000

B. Utgifter för statens kapitalfonder**III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar****E. Statens utlåningsfonder**

Socialdepartementet:

3 Lånefonden för allmänna samlingslokaler (V: 6), *reserva-
tionsanslag* 1 800 000
Säger för driftbudgeten 45 540 000

Kapitalbudgeten**Kapitalinvestering****V. Statens utlåningsfonder**

Socialdepartementet:

6 Lånefonden för allmänna samlingslokaler 3 000 000

IX. Diverse kapitalfonder

Kommunikationsdepartementet:

4 Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:
 Väg- och vattenbyggnadsverkets dispositionsanslag.... 1 000 000
 Säger för kapitalbudgeten 4 000 000